

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales,
Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas
Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares:
Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CXXI. Moniales translatae utrùm fiant filiae secundi Monasterii, ad
quod translatae fuerunt? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

QUÆSTIONUM BENEFICIALIUM, CANONICARUM, ET REGULARIUM TERTIA PARS.

CAPVT CXXI.

Moniales translatae utrū fiant filiae secundi monasterii, ad quod translatae fuerunt. Verū sic translatae tepeantur novam in secundo monasterio emittere professionem. Quando monasteria dicantur esse sub eadem, vel diversa regula. Moniales translatae ad instructionem, utrū possint cogi ut redeant ad primum monasteriū. Quae sit differentia inter regulas Ordinis, & constitutiones particulares: & quod in istis non sit opus confirmatione Sedis Apostolicae, sed tantum in erectione monasterii sub nova Religionis regula.

SUMMARIVM.

1. Professio semel facta non debet reiterari.
 2. Limitatur ut non precedat, quando monasteria sunt diversi Ordinis, seu Regulae, & ad ea sit translatio.
 3. Aliud est regula religionis, aliud constitutiones particulares; quae licet diversitatem continent, non constituunt diversitatem Regulae.
 4. Monialis evocata ad secundum monasterium ad exercendum aliquod officium, statim efficitur filia secundi monasterii.
 5. Electio publicata & executioni demandata non potest revocari.
 6. Monialium translatio conceditur absque spe redeundi ad primum monasterium.
 7. Monialis translata ad exercendum officium, quibus concurrentibus possit ad primum monasteriū reverti.
 8. Nemo potest novam Religionem regularem introducere absque speciali Summi Pontificis confirmatione.
 9. Regula Sancti Augustini est una ex quatuor antiquissimis.
 10. Quomodo dignoscatur differentia inter regulas Ordinis, & constitutiones particulares.
- Sanlegerii Tom. II. Pars I.

11. Quando constitutiones particulares Religiosos obligent sub pena peccati mortalis.
12. Confirmatio Pontificia constitutionum particularium Religionis, non impedit quin corrigi aut alterari possint, si id sibi Religiosi reservaverint.
13. Confirmatio ex quibus dicatur in forma specifica, vel in forma communi; & quis sit utriusque effectus.
14. Constitutiones juri contrariae non obligant, si confirmatae fuerint in forma communi.
15. Confirmatio in forma communi, non est in totum inutilis, cum adiciatur aliquid roboris confirmatio.

I R C A hanc materiam translationis monialium, notabilis casus alias propositus fuit, qui talis est: Venerabiles Religiosae Sanctae Vifulae sub regula Sancti Augustini civitatis Massiliensis, petebant homologationem ejusdem deliberationis per ipsas capitulariter factae die 18. Januarii, anni 1647. pro unione sui monasterii cum monasterio Sanctae Vifulae civitatis Avenionensis ejusdem Ordinis & Regulae Sancti Augustini, sub diversis articulis; nominatim quod filiae, quae ex civitate Avenionensi mittentur ad monasterium Massiliense, erunt affiliate in dicto monasterio Massiliensi, & adoptatae perinde ac si essent filiae ejusdem monasterii: quam conclusionem Illustrissimus Massiliensis Episcopus approbavit, & confirmavit die 22. ejusdem mensis, mandans & ordinans unam ex monialibus Avenionensibus evocari, quae Superioris munere in hoc monasterio fungeretur, & alias Religiosas quae exercerent munera sibi demandata, prout in effectu evocatae fuerunt tres Avenionenses, quatum prima, Abbatissa; secunda, assistentis; Tertia, Janitricis munus per multos menses exercuit. Quibus sic suppositis.

Dixi in primis, praefatas moniales evocatas verè esse filias & moniales secundi monasterii, quamvis nullam in eo novam emisissent professionem, cum utrumque monasterium esset sub eodem Ordine, & sub regula Sancti Augustini: ideo professio

A siq

2 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerii,

sio semel facta non debuit reiterari, cap. nullus, cap. in demeritis, cum ibi notatis, de elect. in 6. † Quod tamen non sic esset, si ambo monasteria essent sub diversis regulis; tunc enim nova professione opus esset, eaque cessante monialis translata semper remaneret filia primi monasterii: Abbas in cap. Abbatre sancti Silvani, in quarto notabili, de verbor. significat. Rebuff. in praxi, tit. de translat. monachor. n. 1. quem approbavit Rot. decis. 115. num. 8. & 9. p. 2. recent. Lezana in Sum. quest. Regular. in verbo, Transfuentes Regulares, num. 13. & Barbof. in cap. licet 18. n. 25. & 26. de regularibus.

3 Quod autem ambo monasteria essent sub eadem Regula, patet; quia ambo erant sub regula Sancti Augustini, licet sub diversis constitutionibus particularibus, quæ non producant diversitatem Regulæ, cum huiusmodi constitutiones possint variari secundum varietatem temporum, & casuum, eadem nihilominus remanente Regula principali, ut explicat Lezana lib. 1. Summa Regularis, c. 8. num. 2. & seqq. allegans Suarez de Relig. tom. 4. lib. 1. cap. 1. num. 5.

4 Cum igitur nulla esset opus professione in secundo monasterio emittenda, sequitur quod cum dictæ moniales admittæ fuerint tanquam illius Superioris, seu Officiariæ, eo ipso factæ fuerint filiæ illius monasterii, & ab eo irrevocabili ter adoptatæ, non solum in vim decreti appositi per Illustrissimum Dominum Episcopum in homologatione translationis, cuius sola autoritas sufficiebat in Gallia; sed etiam ex dispositione juris communis, quo cavetur, filiam è primo monasterio evocatam ad exercendum munus Superioris, eo ipso effici filiam secundi monasterii, & amittere jus filiationis primi: cap. si quis jam translatus, 2. 1. quest. 3. & cap. ne pro cuiuslibet, 1. 6. quest. 1. Quod etiam probatur per text. in cap. fin. de simonia. Et hæc est doctrina Mirand. in manual. Prelator. regul. tom. 1. quest. 1. art. 22. in secunda conclusione: post Navarr. lib. 3. cons. 61. de Regularib.

5 Secundo dixi, electionem factam de dictis tribus monialibus è civitate Avenionensi evocatis, quarum una fuit electa in Abbatissam, secunda in Assistentem, tertia in Ianitricem, aded validam esse, ut nullo modo per moniales retractari queat, cum publicata fuerit & executioni demandata: cap. publicato, & ibi DD. omnes, de electione: eadem plane ratione, qua adoptio semel admittæ, & Magistratus autoritate roborata, vel legitimo executioni demandata, aliique similes actus, re non integra irretactabiles sunt: Gloss. in cap. in causis, §. cum res, de election. inf. in l. finali, num. 6. C. de repud. heredit. Et ideo locus est Regulæ de iure quesito non tollendo; cui nec ipse quidem Pontifex Summus derogare intendit.

6 Et in effectu sacra Cardinalium Urbis Romæ congregatio, dum monialium translationi assensum præbet, sub ea qualitate concedere solet, nempe quod monialis translata sit extra spem ad primum monasterium redeundi: ut notavit Barbof. in tract. de iur. Ecclesiast. univers. lib. 1. cap. 44. n. 76. in 3. requisito.

7 Verum quidem est, quod monialis translata ad effectum, ut Superioris, aut Magistratæ novitium, aut etiam Ianitricis munus exerceat, finito officio ad primum monasterium redire potest: hoc tamen non ita simpliciter intelligendum est, sed ita demum procedit, si utriusque monasterii, à quo, & ad quod translatio facta fuit, consensus accedat, ut advertit Mirand. in tract. de sacris monialib. q. 3. art. 2.

in tertio casu, in fine, Bonacin. in tractat. de claustr. quest. 1. punct. 9. n. 10. versic. Adde monialem, Emanuel Roderic. quest. regul. tom. 1. quest. 49. art. 5. versic. Addit etiam prædictus Auctor, Sanchi in precept. decalog. lib. 6. c. 1. §. n. 46. in fine. Vnde sequitur, dictas moniales translatas, contra primi monasterii voluntatem ad illud redire non teneri.

Ve autem melius appareat qualiter ambo monasteria Sanctæ Ursulæ, tam civitatis Avenionensis quam Massiliensis, sunt ejusdem Ordinis & Regulæ, advertendum est, quod aliàs proposita fuit dubitatio per Reverendas & Devotas Moniales nostræ Domine de Misericordia civitatis Aquis, utrum illarum institutio indigeret confirmatione Apostolica, an verò sufficeret Ordinarii approbatio, nec opus esset Apostolica confirmatione: Pro cuius questionis fundamento quædam supponenda censui.

In primis dixi, verum esse, neminem novam Religionem fundare posse absque Summi Pontificis confirmatione, & approbatione: pro ut fuit ordinatum in Concilio Lateranensi sub Innocentio III. in cap. ne nimia, de religiof. domib. ac deinde in Concilio Lugdunensi per Gregorium X. in cap. unico, de voto, & voti redempt. Emmanuel Roderic. quest. Regul. tom. 3. q. 48. art. 3.

Secundo dixi, quod cum dictæ moniales Avenionenses sint fundatæ sub regula Sancti Augustini, non indigent nova approbatione sui Ordinis & Regulæ per Summum Pontificem faciendæ; cum ille non sit novus Ordo, novaque Regula, sed antiquissima, & à pluribus sæculis approbata: Quatuor quiddam in Ecclesia Dei sunt Ordines & Regulæ Summi Pontificibus approbatæ, inter quas prima & antiquissima est regula Sancti Basilii: Secunda, Sancti Augustini: Tertia, Sancti Benedicti: Quarta, Sancti Francisci. Quibus postea additæ sunt aliæ, veluti Carthusianorum, Iesuitarum, & similia, qui suas Regulas habent separatas, & à Summi Pontificibus approbatas. Quatuor autem illæ primæ Regulæ sunt veluti quatuor magna flumina, ex quibus varii derivantur rivuli particularium Religiosorum, habentium suas distinctas constitutiones, quas observant pro Regula; cum tamen non sint diversæ Regulæ in substantia, sed dumtaxat, in accidentalibus ab antiqua Regula distinctæ. Inque cum dictæ moniales nostræ Domine de Misericordia fundatæ sint sub regula Sancti Augustini, non indigebant nova confirmatione Summi Pontificis, cum illa sit antiquissima, & omnino approbata Regula, ut dicit Mirand. tom. 1. manual. Regular. q. 3. art. 5.

Tertio, pro majori præmissorum comprobatione supponendum est, magnam esse differentiam inter constitutiones particulares Religionum, & earundem regulas: siquidem Regula est anima Religionis, data ab aliquo antiquo Patriarcha, & approbata à Summo Pontifice in favorem alicujus Religionis particularis: constitutiones verò sunt ordinationes, & decreta facta ab aliquo Superiore Ordinis, veluti Generali, vel Provinciali, aut Capitulo, seu ab aliis habentibus auctoritatem ea faciendi, quæ sunt ad bonum particulare ipsius Religionis, & possunt mutari, vel reformari secundum exigentiam temporis, vel negotiorum.

Non potest ulla Religio subsistere sine Regula, sicut nec corpus sine anima: potest tamen Religio suas habere regulas particulares, ex quibus Reli-

Quæst. & Res. benef. Pars III. Cap. CXXI. 3

giosi, aut Religiosæ obligantur ex conscientia ad peccatum mortale, vel veniale, secundum intentionem illorum, qui tales constitutiones fecerunt, explicatam in dictis Regulis, dummodo impie, vel explicitè Regulam respiciant. † Quod si in dictis constitutionibus particulibus non fuerit expressum, utrum obligent sub pena peccati mortalis, vel venialis: hoc debet judicari secundum consuetudinem ipsius Ordinis, & juxta gravitatem, vel levitatem negotii, prout hæc omnia fusiùs explicat Lezan. in summ. Regul. tom. 1. cap. 8. numero 2. 4. & 8.

Constitutiones particulares non exigunt de necessitate confirmationem Summi Pontificis: exigunt tamen illam ad bene esse, quia non possunt sine Summi Pontificis autoritate revocari, si ab eo confirmata fuerint.

12. Quod si Religiosi, aut Religiosæ velint sibi reservare facultatem tales constitutiones particulares corrigendi vel reformandi, quavis accedente Pontificis approbatione, id facere poterunt, nec nocebit confirmatio Pontificia, quia hoc casu concessio censetur facta veluti per viam privilegi, in favorem Ordinis, qui constitutiones fecit, & per consequens idem Ordo privilegio, & favori suo remanere potest: Roderic. tom. 2. quæst. Regular. q. 10. art. 4. Mitand. tom. 2. q. 29. art. 8. Lezana tom. 1. Sum. regular. cap. 8. num. 2.

13. Quare sciendum est, duo esse confirmationum genera: quodam enim fit in forma specifica quando Summus Pontifex habuit cognitionem particularem constitutionum confirmatarum, quas vidit, aut videndas commisit, factaque fuit confirmatio ad relationem Commissariorum, aut etiam si Summus Pontifex expresse se confirmare ex certa scientia. Altera est confirmatio in forma communi, quando videlicet Summus Pontifex confirmat constitutiones non visas, nec examinatas, & tunc solet poni clausula confirmationis, quatenus sint licite & honeste. Primo casu, confirmatio magnos producit effectus, quia reddit actum validum, quamvis ex se esset invalidus, & habet vim novæ concessionis: sed secundo casu, quando scilicet confirmatio facta fuit in forma communi, perinde est ac si actus confirmaretur talis, qualis reperitur, & sic remanet validus, si ex se sit validus, sin minus remanet nullus. Hæc est communis Doctorum resolutio in rubric. de confirmatione utrl. vel inutil. in verbo, Confirmationem, versic. quid ergo valeat, & in cap. cum dilecta 4. eod. ubi fusiùs Barbof. alios Doctores allegans.

14. Certum est igitur, quod si dictæ constitutiones continent aliquod caput contrarium dispositioni juris communis, vel sacri Concilii Tridentini, confirmatio in forma communi obtenta à Summo Pontifice nihil prodesse posset, maxime stante clausula illa, quatenus sint licite & honeste, & constitutioni Concilii non adversentur: ut fuit decissum apud Burat. decisi. 798. num. 5.

15. Non tamen in totum est inutilis confirmatio in forma communi facta, cum aliquid toboris adjiciat constitutionibus confirmatis, ut per Gloss. in cap. 1. de confirmat. utrl. vel inutil. Barbof. dicto capite 4. num. 22.

Concluditur itaque dictas moniales Sanctæ Vrsulæ civitatis Massiliensis, & Avenionensis, esse sub eadem Regula, quamvis sub diversis constitutionibus particulibus tegantur: & per consequens moniales evocatas à monasterio Avenionensi non in-

Sanlegeri Tom. II. Pars I.

dignisse nova professione, & effectas fuisse filias dicti monasterii Massiliensis.

CAPVT CXXII.

De Monasterio monialium ad egestatem redacto, qua ratione illi succurrendum sit: & utrum monialibus alimenta assignari debeant pro rata reddituum, an verò pro rata dotis oblatae? Vtrum hoc casu monasterium inops sit transferendum ad aliud, in quo majores adsunt facultates? Et an liceat hoc casu ex opere manuali monialibus habere peculium, & recedere à communi vita? Et alia de translatione monialium.

SUMMARIVM.

1. Monialium receptio ultra numerum proportionatum ad redditus monasterii, de jure nulla est. Consecratio tamen servat contrarium: vide numer. 3.
2. Referuntur super hoc decreta quadam sacra Congregationis Regularium, quæ nunquam in his partibus fuerunt observata.
3. Professio monialium ultra numerum valida est.
4. Quod multo magis locum habet, si monialis ultimo loco recepta congruam secum dotem attulerit.
5. Moniales aequaliter alenda ad ratam reddituum monasterii, non autem ad ratam dotis allata: & num. 7.
6. Abbas jussu victum & vestitum denegat monacho, si monasterium inopia laboret.
7. Monasterii redditus non pertinent ad singulares personas monialium.
8. Si Religiosa transferatur de consensu sui monasterii, bona illius ad secundum monasterium transferuntur.
9. Unde desumi debeant alimenta monialium indigentium.
10. Moniales veniunt appellatione pauperum, & illis potius quam aliis pauperibus subveniendum est.
11. Universitate destructa, divisio bonorum fieri debet ad ratam patrimonii cujuslibet particularis.
12. Collegio dissoluto, quid fieri debeat de bonis illius, resolvitur cum distinctione.
13. Monasterio succurrendum est non expectata omnimoda illius egestate.
14. Monasterii indigentia consuli potest per translationem totius monasterii ad aliud.
15. Translato integro monasterio, transferuntur quæque omnia illius bona.
16. Si monialis fuerit translata, ad quem spectent ejus bona? remissive.
17. Translatio hodie fieri non solet sine licentia Episcopi, & de consensu primi monasterii.
18. Monialis sine dote recepta, ejicienda ex eo non est.
19. Moniali ultimo loco recepta cum dote nihil impediendum est, si dos illius consumpta fuerit.
20. Quamvis monasterium paupertate laboret, non est ad illius destructionem deveniendum.

A 2. 21. Quando